

FISA DISCIPLINEI

DENUMIREA DISCIPLINEI		Granițe, bariere și cultură protestatară				COD:		
CICLUL DE STUDII (L-licență/M-master/D-doctorat) ȘI ANUL DE STUDIU (1,2,3,4)		L(3)	Semestrul	I	STATUTUL DISCIPLINEI (OB-obligatorie/OP-opțională/F-facultativă)		OP	
NUMĂRUL ORELOR PE SAPTĂMÂNĂ		TOTAL ORE SEMESTRU	TOTAL ORE ACTIVITATE INDIVIDUALA*	NUMĂR DE CREDITE	TIPUL DE EVALUARE (P-pe parcurs, C-colocviu, E-examen, M-mixt)		LIMBA DE PREDARE	
C	S	L	Pr.					
2	2			56	94	5	P	Română

TITULARUL ACTIVITĂȚILOR DE CURS	GRADUL DIDACTIC ȘI ȘTIINȚIFIC, PRENUMELE, NUMELE	DEPARTAMENTUL
	LECT. DR. OVIDIU GHERASIM-PROCA	Științe Politice, Relații Internaționale și Studii Europene

TITULARUL ACTIVITĂȚILOR DE SEMINAR/L.P.	GRADUL DIDACTIC ȘI ȘTIINȚIFIC, PRENUMELE, NUMELE	DEPARTAMENTUL
	LECT. DR. OVIDIU GHERASIM-PROCA	Științe Politice și Relații Internaționale

DISCIPLINE ABSOLVITE ANTERIOR	-
-------------------------------	---

OBIECTIVE*	<p>În ultimii ani, recesiunea economică a fost însoțită transformări politice, conflicte și mișcări sociale de mare amploare. Mișcările de protest pentru democrație și împotriva inegalității sociale („Los indignados”, „Occupy Wall Street”, „Primăvara arabă”, „Euromaidan”) au generat efecte ce depășesc cu mult sfera politicii naționale. Au îndepărtat bariere în calea participării, au ignorat granițele dintre state. Din nefericire, alte bariere au început să le înlocuiască pe cele vechi. Acestea se ridică cu mai multă rezeziune în Europa Centrală și de Est, unde tranziția post-socialistă și moștenirea politică a Războiului Rece au adăugat un nivel de complexitate suplimentar unui puzzle multicultural deja complicat. „Noul naționalism” reușește să-i mobilizeze pe simpatizanții grupărilor politice xenofobe din ce în ce mai eficient. Confuzia intelectuală face ca ideea „valorilor europene comune” să-și piardă capacitatea de a uni.</p> <p>Cursul urmărește să prezinte acele concepte și modele de analiză în absența cărora barierele ce se ridică treptat în interiorul și la granițele Uniunii Europene devin incomprehensibile, în consecință imposibil de ocolit. El încearcă să arate ce este nou și vechi în dinamica politică generată de mișcările sociale din regiune. Perioada la care se referă poate fi delimitată convențional de intervalul 2008-2016, fără ca acest lucru să fie o piedică în a trata evenimente sau fenomene politice petrecute anterior.</p> <p>Obiective generale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să îi încurajeze pe studenți să folosească instrumentele conceptuale pe care le oferă teoria culturală și analiza de discurs pentru a obține o mai profundă înțelegere a transformărilor prin care a trecut politica europeană începând cu primii ani ai recesiunii economice și până în prezent (în perioada 2008-2016) - să ofere studenților un cadru de reflecție interdisciplinar, în care teoriile și metodele specifice antropologiei culturale, istoriei sociale sau studiilor culturale completează obișnuitele abordări instituționaliste, făcându-i receptivi față de diversitatea grupurilor sociale, culturilor și contra-culturilor pe care procesul globalizării le pune în contact <p>Obiective particulare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să îmbunătățească abilitatea de a interpreta discursul politic luând în considerare, simultan, sensibilitățile culturale locale, inegalitățile sociale și efectele globalizării - să exerseze capacitatea de a analiza într-un mod personal, observând practici artistice, gesturi protestatari ale activiștilor sau discursul media, „războaiele culturale” ce însoțesc deciziile politice la nivel național și internațional, reacțiile xenofobe sau naționaliste pe care le generează migrația, diverse forme ale conflictului social
------------	--

	- să analizeze critic discursul public promovat de diverse mișcări sociale, acordând o atenție specială modurilor în care acestea sunt confruntate sau deviate de către actorii politici dominanți
COMPETENȚE SPECIFICE ACUMULATE	
COMPETENȚE PROFESIONALE**	<p>C1 Utilizarea adecvata a conceptelor de baza din domeniul științele politice Utilizarea conceptelor fundamentale din științele politice în descrierea și explicarea genezei și derulării unor evenimente sau procese Utilizarea aparatului conceptual al științelor politice în evaluarea relevanței și impactului teoriilor social-politice</p> <p>C2. Utilizarea regulilor fundamentale pentru înțelegerea și evaluarea unor proiecte, planuri, programe și acțiuni social-politice Construirea, susținerea și promovarea unui proiect, plan, program sau acțiune social-politică Elaborarea programelor și acțiunilor social-politice Aplicarea modelelor învățate în alcătuirea componentelor unor proiecte, planuri programe sau acțiuni social-politice concrete</p> <p>C3. Utilizarea tehnicilor de analiza politica în evaluarea critica a unor situații concrete prin care trec sistemele social-politice Precizarea și utilizarea unor teorii și metode în explicarea unor dispute și conflicte sociale și politice</p>
COMPETENȚE TRANSVERSALE	Gândire critică, muncă cooperativă, capacitate de contextualizare, creativitate, capacitatea de a analiza și interpreta vizual.
CONTINUTUL CURSULUI	<p>Cap 1 Cultura, cultura politică, politica culturii, politicile culturale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ce este cultura? Complexitatea fenomenului cultural - Cultură oficială, cultură de masă, contra-cultură - Civilizații sau culturi? - Cultura politică, politica culturii, politicile culturale - Interpretarea culturilor, studiile culturale - Stereotipuri și reprezentări politice <p>Cap 2 Crize economice și globalizare culturală. Politica internațională în era comunicării globale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Condiția neoliberală. Fundamentalismul pieței libere - „Comunitățile digitale” și dezvoltarea spațiului public internațional - Mobilizare, participare, rețele sociale - Mizele și legislația supravegherii informatice - Islamofobia transatlantică și difuziunea ideologiilor conflictului cultural <p>Cap 3 Studii de caz și comparații internaționale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Euromaidan și escaladarea conflictului cu Rusia - Criza refugiaților în Europa Centrală și de Est - Protestele din Republica Moldova - Rusia lui Putin
BIBLIOGRAFIE (SELECTIVĂ)	<p>Achinger, Christine; Fine, Robert, Antisemitism, Racism and Islamophobia: Distorted Faces of Modernity, Routledge, 2015.</p> <p>Balibar, Etienne; Wallerstein, Immanuel, Race, Nation, Class: Ambiguous Identities, 2nd, Verso, London; New York, 2011.</p> <p>Berardi, Franco „Bifo”, And: Phenomenology of the End, Semiotext, South Pasadena, CA, 2015.</p> <p>Block, Fred; Somers, Margaret R., The Power of Market Fundamentalism - Karl Polanyi`s Critique, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 2014.</p>

Bourdieu, Pierre, Despre televiziune, București, Grupul Editorial Art, 2007.

Bourdieu, Pierre, Economia bunurilor simbolice, Editura Meridiane, București, 1986

Buden, Boris, Zonă de trecere. Despre sfârșitul postcomunismului, Tact, Cluj-Napoca, 2012.

Castells, Manuel, Networks of Outrage and Hope: Social Movements in the Internet Age, 2nd edition, Polity, Cambridge, UK ; Malden, MA, 2015.

Cornel Ban, Dependență și dezvoltare. Economia politică a capitalismului românesc, Editura Tact, Cluj, 2014.

Dardot, Pierre; Laval, Christian, Commun, La Découverte, Paris, 2015.

Dardot, Pierre; Laval, Christian, La nouvelle raison du monde, Que sais-je ?, La Decouverte, 2010.

Debray, Régis, Media Manifestos: On the Technological Transmission of Cultural Forms, traducere de Eric Rauth, Verso, London ; New York, 1996.

Deland, Mats; Minkenberg, Michael; Mays, Christin, In the Tracks of Breivik: Far Right Networks in Northern and Eastern Europe, Lit Verlag, Berlin ; Wien, 2014.

della Porta, Donatella, Social Movements in Times of Austerity: Bringing Capitalism Back Into Protest Analysis, 1st edition, Polity, Cambridge, UK ; Malden, MA, 2015.

Diamond, Larry, „Liberation Technology”, Journal of Democracy, vol. 21, nr. 3, 2010, pp. 69-83

Edgar Morin, Gândind Europa, Trei, București, 2002.

Ernu, Vasile, Inteligența rusă azi, Cartier, Chișinău, 2012.

Ernu, Vasile; Poenaru, Florin, Ucraina live. Criza din Ucraina: de la Maidan la războiul civil, Tact, Cluj, 2014.

Gherasim-Proca, Ovidiu, Granițe, bariere și cultură protestatară, Editura Universității A. I. Cuza, Iași, 2018 (online la adresa https://www.fssp.uaic.ro/images/publicatii/Granite_bariere_si_cultura_protestatara.pdf)

Goțju, Mihai, Afacerea Roșia Montană, Tact, Cluj-Napoca, 2013.

Hale, Henry E., „Did the Internet Break the Political Machine? Moldova's 2009 'Twitter Revolution that Wasn't.”, Dem okratizatsiya, vol. 21, nr. 4, 2013.

Held, David; McGrew, Anthony; Goldblatt, David; Perraton, Jonathan; Lupascu, Ramona; Štraub, Adriana; et al., Transformări globale: politică, economie și cultură, Economie și societate, Polirom, Iași, 2004.

Hobsbawm, Eric, Era extremelor, Editura Cartier, Chișinău, 2015.

Huntington, Samuel P., Ciocnirea civilizațiilor și refacerea ordinii globale, Editura Antet, 2000.

Jasper, James M., Protest: A Cultural Introduction to Social Movements, Polity Press, 2014.

John J. Gumpertz, “Contextualization and Ideology in Intercultural Communication”, în Aldo di Luzio, Susanne Gunther, Franca Orletti, Culture in Communication: Analyses of Intercultural Situations, John Benjamins Publications, Amsterdam, 2001, pp. 43-44.

Jonson, Lena, Art and Protest in Putin's Russia, Routledge, New York, 2015.

Keck, Margaret E., Activists beyond Borders: Advocacy Networks in International Politics, Cornell University Press, 2014.

Kideckel, David A., România postsocialistă. Munca, trupul și cultura clasei muncitoare, Polirom, Iași, 2010.

Kovacevic, Natasa, Narrating Post/Communism: Colonial Discourse and Europe's Borderline Civilization, Routledge, London ; New York, 2009.

Laruelle, Dr Marlene, Eurasianism and the European Far Right: Reshaping the Europe-Russia Relationship, Lexington Books, Lanham, 2015.

Mattoni, Alice; Porta, Donatella della, Spreading Protest: Social Movements in Times of Crisis, 2nd, ECPR Press, 2015.

McKee, Yates, Strike Art: Contemporary Art and the Post-Occupy Condition, Verso, Brooklyn, NY, 2016.

Mihăilescu, Vintilă, Etnografii urbane: cotidianul văzut de aproape, Collegium. Sociologie. Antropologie, Polirom, Iași, 2009.

Naples, Nancy A.; Mendez, Jennifer Bickham, Border Politics: Social Movements, Collective Identities, and Globalization, NYU Press, 2015.

Offe, Claus, Europe Entrapped, Polity Press, Cambridge; Malden, MA, 2014.

Said, Edward, Orientalism, Amacord, Timișoara, 2001.

Sava, Ionel Nicu, Sociologia mișcărilor sociale. Studii de caz, București, Editura Universității din București, 2014.

Shirky, Clay, „The Political Power of Social Media Technology, the Public Sphere, and Political Change”, Foreign Affairs, vol. 90, nr. 1, 2011.

	<p>Sremac, Srdjan, <i>Religious and Sexual Nationalisms in Central and Eastern Europe: Gods, Gays and Governments</i>, Brill, Leiden, 2015.</p> <p>Werbner, Pnina; Webb, Martin; Spellman-Poots, Kathryn, <i>The Political Aesthetics of Global Protest: The Arab Spring and Beyond</i>, Edinburgh University Press, Edinburgh, 2014</p>
<p>CONȚINUTUL LUCRĂRILOR DE SEMINAR/LABORATOR</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Granițe, bariere și cultura protestului. Putem înțelege crizele, separările și conflictele politice de astăzi? 2. Globalizarea culturală. Globalizarea, cultura și viitorul națiunilor 3. În așteptarea următorului „Război rece”. Ciocnirea civilizațiilor? 4. Contextul neoliberal al crizei economice. Prezentul post-socialist 5. Mișcări sociale transnaționale, rețele sociale și mecanisme de mobilizare 6. Studiu de caz – protestele din Republica Moldova. Revoluția Twitter care... nu s-a petrecut? 7. Crize și cultură protestatară în Republica Moldova. Tansnistria astăzi. 8. Un nou război rece? Criza din Ucraina 9. Eurasianismul. Vladimir Putin, un nostalgic comunist? 10. Cultura împotriva autorității. Arta protestatară în Rusia post-socialistă. 11. Orientalism, islamofobie, multiculturalism. Discursul urii și legitimarea culturală a ideologiilor neliberale. 12. Uitare locală, memorie traumatică. Război, granițe, ideologie, pogrom. 13. Gardurile de sârmă ghimpată. Războiul împotriva terorii și monoculturalismul militant. SIOA (Stop Islamization of America), PEGIDA (Patriotic Europeans Against the Islamisation of the West) 14. Concluzii. Eseu – studenții vor redacta un eseu, cu temă dată, în timpul orelor de curs
<p>BIBLIOGRAFIE (SELECTIVĂ)</p>	<p>Alina Mungiu-Pippidi and Igor Munteanu, “Moldova’s ‘Twitter Revolution,’” <i>Journal of Democracy</i>, v.20, no.3, July 2009.</p> <p>Andrei Deveatkov, „Conflictul transnistrean: situația actuală și perspectivele de soluționare”, în Petru Negură, Vitalie Sprinceană, Vasile Ernu, <i>Republica Moldova la 25 de ani. O încercare de bilanț</i>, Editura Cartier, Chișinău, 2016.</p> <p>Claire Tancons, „Occupy Wall Street: Carnival Against Capital? Carnavalesque as Protest Sensibility” in Werbner, Pnina; Webb, Martin; Spellman-Poots, Kathryn, <i>The Political Aesthetics of Global Protest: The Arab Spring and Beyond</i>, Edinburgh University Press, Edinburgh, 2014.</p> <p>Cornel Ban, <i>Dependență și dezvoltare. Economia politică a capitalismului românesc</i>, Editura Tact, Cluj, 2014.</p> <p>Daniel Lindenberg, <i>Chemarea la ordine. Anchetă asupra noilor reacționari</i>, Editura Compania, București, 2003.</p> <p>David Held et al., <i>Transformări globale. Politică, economie și cultură</i>, Editura Polirom, Iași, 2004.</p> <p>Edward Said, „The Clash of Ignorance”, <i>The Nation</i>, vol. 273, nr. 12, 2001.</p> <p>Edward W. Said, <i>Orientalism. Concepțiile occidentale despre Orient</i>, trad. Ana Andreeescu și Doina Lică, Timișoara, Editura Amarcord, 2001, pp. 125-135, 293-337.</p> <p>Emanuel Copilaș, „Neoconservatorism și neoeurasianism. Dimensiuni ale discursului hegemonic în Statele Unite și Rusia”, in Emanuel Copilaș, <i>Incursiuni în istoria politică și intelectuală a secolului XX</i>, Adenium, Iași, 2014.</p> <p>Esther Webman, „Discourses on antisemitism and islamophobia in Arab Media”, in Christine Achinger, Robert Fine (ed.), <i>Antisemitism, Racism and Islamophobia: Distorted Faces of Modernity</i>, Routledge, 2015.</p> <p>Gherasim-Proca, Ovidiu, Granițe, bariere și cultură protestatară, Editura Universității A. I. Cuza, Iași, 2018 (online la adresa https://www.fssp.uaic.ro/images/publicatii/Granite_bariere_si_cultura_protestatara.pdf)</p> <p>Glynis Cousin, Robert Fine, „A Common Cause: Reconnecting the study of racism and antisemitism”, în Christine Achinger, Robert Fine (ed.), <i>Antisemitism, Racism and Islamophobia: Distorted Faces of Modernity</i>, Routledge, 2015.</p> <p>Hale, Henry E., „Did the Internet Break the Political Machine? Moldova’s 2009 ‘Twitter Revolution that Wasn’t,’” <i>Demokratizatsiya</i>, vol. 21, nr. 4, 2013.</p> <p>Lena Jonson, <i>Art and Protest in Putin’s Russia</i>, Routledge, New York, 2015.</p>

	<p>Manuel Castells, <i>Networks of Outrage and Hope: Social Movements in the Internet Age</i>, 2nd edition, Polity, Cambridge, UK ; Malden, MA, 2015.</p> <p>Marlene Laruelle, „Dangerous Liaisons: Eurasianism, the European Far Right, and Putin’s Russia”, Marlene Laruelle (ed.), <i>Eurasianism and the European Far Right: reshaping the Europe-Russia relationship</i>, Lexington Books, 2015.</p> <p>Matias Carp, <i>Cartea Neagră. Fapte și documente. Suferințele evreilor din România 1940-1944</i>, Societatea națională de editură și arte grafice „Dacia Traiană”, București, 1948.</p> <p>Mats Deland, Michael Minkenberg, Christin Mays, <i>In the Tracks of Breivik: Far Right Networks in Northern and Eastern Europe</i>, Lit Verlag, Berlin, Wien, 2014.</p> <p>Michael Shafir, „Istorie, memorie și mit în martirologia competitive Holocaust-Gulag”, Sergiu Gherghina, Sergiu Mișcoiu (ed.), <i>Miturile politice în România contemporană</i>, Institutul European, Iași, 2012.</p> <p>Samuel Huntington, <i>Ciocnirea civilizațiilor și refacerea ordinii mondiale</i>, București, Ed. Antet, 1998.</p> <p>Sava, Ionel Nicu, <i>Sociologia mișcărilor sociale. Studii de caz</i>, București, Editura Universității din București, 2014.</p> <p>Vasile Ernu, Florin Poenaru, <i>Ucraina live Criza din Ucraina: de la Maidan la război civil</i>, Editura Tact, 2014.</p> <p>Vitalie Sprînceană, „Cum ne revoltăm? O istorie subiectivă a protestelor în Republica Moldova (1989-2016)”, în Petru Negură, Vitalie Sprînceană, Vasile Ernu, <i>Republica Moldova la 25 de ani. O încercare de bilanț</i>, Editura Cartier, Chișinău, 2016</p>
REPERE METODOLOGICE***	Prelegeri de curs. Explicația și conversația euristică, metodele didactice predominante, vor fi însoțite de scurte dezbateri, de lectură și analize de text pornind de la bibliografia fundamentală a disciplinei.

EVALUARE	metodele	Evaluare continuă în timpul seminariilor. Aprecierea rezultatelor învățării prin intermediul prezentărilor tematice în timpul seminariilor și prin testare în scris. Se va urmări aprecierea cunoașterii conținutului didactic predat în timpul cursului; capacitatea de a analiza în mod critic cunoașterea asimilată; prezența unei activități susținute în timpul seminariilor.
	forme	Aprecierea continuă a activității în timpul seminarului (participarea la dezbateri pornind de la lecturile recomandate, prezentări individuale pornind de la bibliografia recomandată).
	pondera formelor de evaluare în formula notei finale	50% (aprecierea prezentărilor individuale făcute de studenți în timpul seminariilor) 50% (eseu)
	standardele minime de performanță****	Cerințe minime pentru promovarea disciplinei: - Participarea la lucrările de curs și seminar. - Obținerea a cel puțin 5 puncte în evaluarea realizată prin examen.

* obiectivele sunt formulate în funcție de grila competențelor profesionale pentru programul de studii

** la nivel de descriptor

*** strategia didactică, materiale, resurse

**** raportate la competențele formulate la Obiective sau la Standardele minime de performanță din grila 1L/1M după caz